

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΗΣ ΣΚΙΑΘΟΥ

Η MONUMENTA και ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Η Σκιάθος» ξεκίνησαν το 2017 το πρόγραμμα «Καταγραφή και Ανάδειξη κτηρίων του 19ου και 20ού αιώνα στη Σκιάθο». Κύριος στόχος του προγράμματος είναι η έρευνα και η καταγραφή όλων των κτηρίων της περιόδου 1830-1940, με σκοπό τη μελέτη αλλά και την προστασία και την ανάδειξή τους. Στο πλαίσιο αυτό πέρα από την επιτόπια καταγραφή, τη βιβλιογραφική και αρχειακή έρευνα, συγκεντρώνονται φωτογραφίες, σχέδια και προφορικές μαρτυρίες για την ιστορία των κτηρίων της Σκιάθου, ακόμα και των κτηρίων που έχουν καταστραφεί.

Η MONUMENTA και ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Η Σκιάθος» στοχεύουν παράλληλα να εντάξουν το ενδιαφέρον για τα ιστορικά κτήρια στην καθημερινή ζωή των κατοίκων και επισκεπτών του νησιού με μια σειρά δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων (εκπαιδευτικά προγράμματα, ημερίδες, ξεναγήσεις) αλλά και με την ενεργό συμμετοχή στην καταγραφή, στην πληροφόρηση για τα κτήρια.

Το υλικό που συγκεντρώνεται θα καταχωριστεί σε βάση δεδομένων δημιουργημένη με Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα και θα είναι ελεύθερα διαθέσιμο με σκοπό να αποτελέσει εργαλείο ενημέρωσης, έρευνας και ανάδειξης της αρχιτεκτονικής της Σκιάθου.

Για την ώρα πληροφορίες για το πρόγραμμα καταγραφής μπορείτε να βρείτε στο ιστολόγιο <https://monumentakatagrafiskiathos.wordpress.com/>, στην ιστοσελίδα της MONUMENTA www.monumenta.org και στην ιστοσελίδα του Πολιτιστικού Συλλόγου «Σκιάθος» <http://syllogos-skiathos.gr/wp/>.

Συμμετοχή στο πρόγραμμα

Αν ενδιαφέρεστε να συμμετέχετε στο πρόγραμμα επικοινωνήστε με τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Η Σκιάθος» ή συμπληρώστε και στείλτε το ένθετο.

Το έντυπο έγινε με δωρεά της εταιρίας ΔΑΛΚΑΦΟΥΚΗ ΟΙΚΟΣ ΕΠΕ.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Συντονιστική-ερευνητική ομάδα: Κατερίνα Χατζηκωνσταντίνου (αρχιτέκτονας), Θεωδωρή Τζούμας (πρόεδρος πολ. συλλόγου «Η Σκιάθος»), Ιωάννα Πόθου (αρχιτέκτονας), Ειρήνη Γρατσία (αρχαιολόγος)

Συνεργάτες: Ελένη Γιαννακοπούλου, Λίλα Ζολώτα, Ανθή Κωνσταντοπούλου, Celine Monnier, Αποστόλης Τσαγκάρης, Θεόκλητος Τσαγκάρης, Χρήστος Τσιότρας, Κονδυλία Φεγγερού, Ζωή Φράγκου, Σταματίνα Χονδρονικολή

Επιστημονική ομάδα Προγράμματος Καταγραφής Κτηρίων MONUMENTA: Γεωργία Γκουμποπούλου, Ειρήνη Γρατσία, Στέλιος Λεκάκης, Φωτεινή Μπέλλιου, Γιώργος Νίνος

MONUMENTA (www.monumenta.org)

Η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία MONUMENTA ασχολείται από το 2006 με την προστασία της φυσικής και της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ελλάδας και της Κύπρου. Το έργο της αφορά παρεμβάσεις σε περιπτώσεις κατεδαφίσεων και αλλοιώσεων αρχιτεκτονικών μνημείων, ιστορικών κτηρίων και συνόλων, ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, διοργάνωση εκδηλώσεων, και την έκδοση του ηλεκτρονικού, ελεύθερης πρόσβασης περιοδικού MONUMENTA (www.monumenta.org). Τα μέλη της πράττουν ενεργά για τα μνημεία.

Ελ. Βενιζέλου 25-27, 14343 Νέα Χαλκηδόνα
6973308857, info@monumenta.org

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «Η ΣΚΙΑΘΟΣ» (<http://syllogos-skiathos.gr/wp/>)

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Η Σκιάθος» ιδρύθηκε το 2005 και η δράση του αφορά την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του περιβάλλοντος, και την υποστήριξη των οικονομικά αδύναμων. Ανάμεσα στις σημαντικότερες δράσεις του είναι η κήρυξη του κοιμητηρίου, ως ιστορικού τόπου και η ένταξή του στον οργανισμό Association of Significant Cemeteries of Europe, η κήρυξη της λιθόστρωσης του οικιστικού ιστού ως διατηρητέου μνημείου, η σύνταξη μελετών αποκατάστασης των καθολικών των Μονών Εικονίστριας και Κεχριάς, η σύνταξη της μελέτης του έργου «Οικοτουριστικές διαδρομές Δήμου Σκιάθου», για τη διάσωση και αποκατάσταση των ιστορικών μονοπατιών σε συνεργασία με τον ΕΟΤ, οι αναστηλώσεις των πηγών «Προφήτη Ηλία» και «Πριύ», η δενδροφύτευση 1.000 κουκουναριών σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, η διοργάνωση εκδηλώσεων με τη συνεργασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, την Εθνική Λυρική Σκηνή, την Πρεσβεία της Αυστρίας στην Αθήνα, το Μουσείο Μπενάκη, το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο της Αθήνας, τον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός», την Εταιρεία Παπαδιαμαντικών Σπουδών, αλλά και η συνεργασία με οργανισμούς και εταιρείες, στο πλαίσιο του προγράμματος υποστήριξης, των αδύναμων μελών της τοπικής κοινωνίας.

Μονή Ευαγγελισμού Σκιάθου, 37002 Σκιάθος
6938246755, theotzoumas@yahoo.gr

© MONUMENTA, 2018 / Εκτύπωση: ΤΥΠΟΚΥΚΛΑΔΙΚΗ Α.Ε.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΤΗΡΙΩΝ 19ου & 20ου ΑΙΩΝΑ ΣΤΗ ΣΚΙΑΘΟ

Φωτογραφία: Α. Ταχσή

MONUMENTA

www.monumenta.org

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
"Η Σκιάθος"

Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΣΚΙΑΘΟΥ

Οι Σκιαθίτες με την ενσωμάτωση του νησιού στο ελληνικό κράτος, το 1829, εγκατέλειψαν το Κάστρο και εγκαταστάθηκαν στο λιμάνι του νησιού, όπου έκτισαν έναν νέο οικισμό, τη Χώρα. Οι ντόπιοι Σκιαθίτες εγκαταστάθηκαν στο παραλιακό τμήμα και στο εσωτερικό, προς το «Καλό πηγάδι», και το ύψωμα του Αϊ-Γιάννη, ενώ οι Λιμνιοί, μέτοικοι που ήρθαν στη Σκιάθο από τη Λίμνη της Εύβοιας στα 1790, επέστρεψαν στα παλιά τους σπίτια, που βρίσκονταν στην περιοχή Πλάκες ή Λιμνιά.

Η αρχιτεκτονική του νησιού χαρακτηρίζεται από ποικιλία. Περπατώντας στους στενούς δρόμους συναντάμε κτήρια ενετικού τύπου, κυρίως αρχοντικά, κτήρια με πηλιορείτικες επιρροές, νεοκλασικά, αγροτικά, καθώς επίσης κτήρια επηρεασμένα από τη λιμνιώτικη αρχιτεκτονική. Τα κτήρια είναι ισόγεια ή διώροφα, πετρόκιστα, χτισμένα το ένα κοντά στο άλλο. Οι δρόμοι που τα χωρίζουν είναι λιθόστρωτοι. Στο κέντρο του δρόμου, είναι τοποθετημένοι μακρόστενοι λίθοι σε σχήμα «ψαροκόκαλου» και με κλίση προς τον άξονα του δρόμου, ώστε να διευκολύνουν την απομάκρυνση των νερών της βροχής. Σε σημεία που οι δρόμοι είναι πολύ στενοί και στις στροφές, οι γωνίες των σπιτιών είναι κομμένες (φαλτσογωνιά), ώστε να διευκολύνεται η κίνηση σε αυτούς.

Παρά τις απώλειες που σημειώθηκαν λόγω του βομβαρδισμού της Χώρας από τους Γερμανούς στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αλλά και μεταπολεμικά με την κατεδάφιση και την ανέγερση πολυώροφων κτηρίων, το αρχιτεκτονικό απόθεμα της Χώρας παραμένει πλούσιο και αδιερεύνητο. Πολλά κτήρια έχουν χαρακτηριστεί ως μνημεία ή διατηρητέα από τους αρμόδιους φορείς προστασίας.

Η διατήρηση και προστασία του κτηριακού πλούτου είναι αναγκαία, για τη διατήρηση της ταυτότητας και της ιστορίας του νησιού. Κάθε κτήριο φέρει αξίες αρχιτεκτονικές, ιστορικές, αισθητικές και κοινωνικές που συμβάλλουν στην καλύτερη ποιότητα της ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.

Συνεργασία στο κείμενο:
Συραϊνώ Διονυσίου-Κορωνιού,
ιστορικός αρχαιολόγος

